

Raadsvoorstel

Agendapunt: 4 A

Onderwerp

Huur- en subsidiesystematiek accommodaties en invulling bezuinigingsopdracht

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
15 januari 2014	4 februari 2014	1. Cijfermatig overzicht gevolgen stichting SCCG 2. Notitie Mainframe	

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

In 'Back to Basics: De Nieuwe Koers' zijn de beleidsuitgangspunten voor accommodaties geformuleerd met daarbij 3 onderzoeksopdrachten: 1) mogelijke herschikking van ruimten, 2) ontwikkelen van transparante berekeningssystematiek voor sociale huurtarieven en 3) ontwikkelen van een eenduidige subsidiesystematiek voor accommodaties. Dit voorstel betreft de uitwerking van de onderzoeksopdrachten 2 en 3. Op basis van de voorgestelde huur- en subsidiesystematiek kan de bezuinigingsopdracht op accommodaties deels in 2014 en 2015 en volledig vanaf 2016 worden ingevuld. Daarnaast beantwoordt deze uitwerking aan de moties van uw raad ten aanzien van de wijkcentra De Deel en de Wildacker. Voor de Scouting is op verzoek van de commissie Welzijn een separaat voorstel gemaakt.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

In 'Back to Basics: De Nieuwe Koers' is aangegeven dat subsidies en accommodaties instrumenten zijn voor de gemeente om uitvoering te geven aan het gemeentelijk beleid. In dit beleidsplan zijn de uitgangspunten geformuleerd voor de accommodaties en drie onderzoeksopdrachten:

1. Onderzoek naar de mogelijkheden voor herschikking van ruimten op basis van activiteiten en beschikbare ruimte.
2. Ontwikkelen van een eenduidige transparante berekeningssystematiek voor sociale huurtarieven.
3. Ontwikkelen van een eenduidige subsidiesystematiek voor accommodaties hierbij de verschillende typen accommodaties in acht nemend.

KplusV heeft in haar rapport 'Back to Basics: Uitkomsten accommodatieonderzoek gemeente Goirle' advies hierover gegeven. Ten aanzien van onderzoeksopdracht 1 is dit verder uitgewerkt in de notitie 'Back to Basics: Denkrichtingen inzet accommodaties'. Uw raad heeft hierbij gekozen voor de denkrichting van optie 4: het uitwerken van het door de wijkcentra De Deel en de Wildacker geformuleerde Alternatief Voorstel 'Voor behoud en uitbreiding van sociaal kapitaal in en voor Goirle'. Hiertoe is een tweetal moties aangenomen, waarin het college wordt verzocht:

- 'in het vervolgonderzoek de mogelijkheid te onderzoeken of de besturen van de wijkcentra De Deel en De Wildacker bereid en in staat zijn om te komen tot een bestuurlijke fusie' (motie 1);

Ambtelijke bijstand: Mw. Drs J. Bolt

- de besturen van de Wildacker en De Deel te faciliteren in het uitwerken van hun 'Alternatief Voorstel' in een concreet uitvoeringsplan en hiermee de besturen zorgvuldig te begeleiden in dit proces;
- de kosten van deze professionele begeleiding te dekken binnen het transitiebudget AWBZ naar Wmo voor 2012;
- activiteiten in de Wildacker en De Deel, die passen binnen de doelstellingen van Back to Basics, te financieren op basis van beoogd resultaat conform regulier Back to Basics beleid en hiermee samenhangend de subsidie op de exploitatielasten af te bouwen¹;
- een voorstel aan de raad voor te leggen met de financiële consequenties in het kader van te behalen bezuinigingen (motie 2).

Met de wijkcentra De Deel en de Wildacker heeft diverse malen overleg plaatsgevonden. De besturen zijn inmiddels gefuseerd en verder gegaan onder de naam Stichting Sociaal Culturele Centra Goirle (hierna: SCCG). Aan ContourdeTwern is opdracht gegeven voor ondersteuning bij het uitwerken van het 'Alternatief Voorstel' om straks als wijkcentra ruimte te bieden aan (nieuwe) activiteiten voor nieuwe doelgroepen die in het kader van de transitie van Begeleiding van de AWBZ naar de Wmo, naar de gemeente komen.

Gelijktijdig met bovenstaande ontwikkelingen, is intern gewerkt aan een eenduidige huur- en subsidiesystematiek voor accommodaties, de onderzoeksopdrachten 2 en 3.

2. Wat willen we bereiken?

Wat we uiteindelijk willen bereiken ligt vast in 'Back to Basics: De Nieuwe Koers'. Dit zijn de beleidsdoelen voor de periode 2012-2015. Accommodaties vormen zoals gezegd instrumenten om uitvoering hieraan te geven. Accommodaties geven vrijwilligers in stichtingen en verenigingen ruimte om hun activiteiten te ontplooien. Ze maken daarmee maatschappelijke participatie mogelijk en bieden een structuur waarbinnen sociale samenhang vorm kan krijgen. Daarnaast kunnen de wijkcentra straks een rol vervullen als voorliggende voorziening, in het kader van de transitie van Begeleiding van de AWBZ naar de Wmo.

Wat we met dit voorstel willen bereiken is 1) een uitspraak over (sociale) verhuurtarieven², 2) het vaststellen van een eenduidige huursystematiek, 3) het vaststellen van een eenduidige subsidiesystematiek voor accommodaties en 4) het invullen van de bezuinigingsopdracht op accommodaties.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Verhuurtarieven

Voor wat betreft onderzoeksopdracht 2 - berekeningssystematiek voor sociale verhuurtarieven - heeft KplusV geadviseerd:

1. Sociaal culturele verhuurtarieven bedragen 50% van de commerciële verhuurtarieven.
2. Commerciële verhuurtarieven zijn afgestemd op het lokale private aanbod.
3. Verhuurtarieven zijn voor alle sociaal culturele en wijkgebonden accommodaties gelijk.

¹ Uw raad gaf hierbij als richting aan een afbouwtermijn van 3 tot 5 jaar.

² Voorheen werd dit 'huurtarieven' genoemd, maar vanwege de verwarring die ontstaat met de huur die de gemeente bij de accommodaties in rekening brengt, wordt dit vanaf nu 'verhuurtarieven' genoemd. Dit zijn de tarieven die de accommodaties hanteren voor haar gebruikers.

KplusV stelt voor om de tarieven te baseren op het model van Cultureel Centrum Jan van Besouw. Dit model gaat uit van verhuurtarieven gerelateerd aan het aantal personen dat in een ruimte kan worden geplaatst. Ook Cultureel Centrum Jan van Besouw hanteert een opslag van 100% voor commerciële verhuurtarieven.

Ons college stelt voor om de accommodaties vrij te laten in het bepalen van hun commerciële en sociaal-culturele verhuurtarieven. Dit is conform de gedachte van het 'wijkondernemerschap'; de beheerders van de accommodaties (wijkcentra, scouting) zijn hierbij zelf verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de accommodatie en kunnen door middel van de tarifiering ondernemerschap tonen. De verhuurtarieven van de wijkcentra gelijk stellen aan het CC Jan van Besouw is overigens ook lastig, omdat er sprake is van een kwaliteitsverschil. Het risico van het vrijlaten van de verhuurtarieven is dat er concurrentie kan gaan ontstaan tussen de accommodaties. Echter, de vraag is of dit reëel is. De wijkcentra zullen als gevolg van de bezuinigingsopdracht hun verhuurtarieven moeten verhogen en sommige activiteiten zullen plaats moeten maken voor nieuwe activiteiten voor nieuwe doelgroepen, waardoor deze activiteiten uit moeten wijken naar andere accommodaties.

Ten aanzien van burger- en vrijwilligersinitiatieven die mogelijk subsidiabel zijn voor de gemeente (bijvoorbeeld in het kader van de transities) wordt afgesproken dat de gemeente bij subsidiëring van deze initiatieven (dat vaak vrijwel geheel om huurkosten gaat), het sociaal-culturele verhuurtarief betaalt, dat niet meer mag zijn dan 50% van het commerciële verhuurtarief.

Subsidiesystematiek

Voor wat betreft onderzoeksopdracht 3 – een eenduidige subsidiesystematiek voor accommodaties - heeft KplusV geadviseerd:

1. Voor accommodaties in eigendom van de gemeente geldt dat directe kosten van huisvesting niet meer in rekening worden gebracht en maken geen meer deel uit van de subsidie. Effect/voordeel:
 - a. Geen baten in gemeentebegroting maar ook verlaging van de subsidiekosten.
 - b. Feitelijke kosten van huisvesting worden 1 op 1 zichtbaar in gemeentelijke begroting.
 - c. Subsidies van verschillende accommodaties worden beter vergelijkbaar.
2. Activiteiten staan centraal, niet het in standhouden van organisaties. Subsidie wordt verstrekt indien een bijdrage wordt geleverd aan de doelstellingen. Beheerder maakt inzichtelijk en gemeente beoordeelt de activiteiten.
3. De subsidie is aanvullend op de eigen inkomsten.
4. Het subsidiebedrag komt transparant tot stand.
5. Het subsidiebedrag is rechtvaardig (beter onderling vergelijkbaar).
6. Prestaties zijn meetbaar (evaluatie en bijstelling).
7. Omslag van subsidiestelsel is nodig (2 à 3 jaar).

Ten aanzien van punt 1 wordt voorgesteld om de accommodaties niet 'om niet' beschikbaar te stellen, maar om een eenduidige huur te berekenen, conform een vast te stellen systematiek (zie hieronder). Deze huren worden zichtbaar in de begroting en vallen weg tegen de eigenaarslasten en onderhoudskosten van de gemeente. Aan de andere kant staat de subsidie in de begroting, die alleen bedoeld is voor (de organisatie van) activiteiten die de gemeente subsidiabel acht omdat deze bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Daarbij wordt ten aanzien van punt 2 voorgesteld om niet alle activiteiten afzonderlijk op haar merites te gaan beoordelen.

Immers, (vrijwel) alle activiteiten die nu plaatsvinden in de wijkcentra dragen op hun eigen manier bij aan de kracht van de samenleving, dat in 'Back to Basics' centraal staat: de (verenigings)activiteiten bieden een structuur waarbinnen maatschappelijk binding vorm krijgt. Er vinden nagenoeg geen commerciële activiteiten plaats. Om deze reden wordt voorgesteld om de wijkcentra De Deel en de Wildacker (stichting SCCG) te subsidiëren voor het beheer, dat al deze verschillende activiteiten mogelijk maakt en er ook voor zorgt dat er nieuwe Wmo/transitie activiteiten voor nieuwe doelgroepen ontwikkeld kunnen worden. De exploitatiesubsidie wordt in dit voorstel afgebouwd naar 0, conform de motie van uw raad.

Aan de bovenstaande punten 3 tot en met 7 uit het advies van KplusV wordt met deze systematiek voldaan: het is aanvullend op de eigen inkomsten (3), het subsidiebedrag komt transparant tot stand (4) en het is rechtvaardig en onderling vergelijkbaar tussen de verschillende accommodaties (5). De prestaties van de wijkcentra De Deel en de Wildacker zullen – ten aanzien van de nieuwe activiteiten voor nieuwe doelgroepen – gemonitord worden (6). Voor het invoeren van een nieuwe huur en samenhangend een nieuwe subsidiesystematiek, wordt een afbouwtermijn voorgesteld (7), zie hieronder.

Huursystematiek

Waar het hierboven ging over de (sociale) verhuurtarieven die door de beheerders van de accommodaties aan verenigingen in rekening worden gebracht, gaat het hier over de huur die de beheerder/exploitant van een gemeentelijke accommodatie aan de gemeente moet betalen. Het is wenselijk om hierin een eenduidige systematiek te hanteren, conform de uitgangspunten in 'Back to Basics: De Nieuwe Koers'. Voor de berekening van de huur is een aantal componenten van belang: 1) de eigenaarslasten die de gemeente als eigenaar van de accommodatie heeft (OZB e.d.), 2) onderhoudskosten aan de accommodatie en 3) stichtingskosten. Deze laatste component vervangt de kapitaallasten als component, omdat sommige accommodaties nog wel kapitaallasten hebben en andere niet. De keuze die nu gemaakt moet worden is welke componenten dan worden doorgerekend in de nieuwe huursystematiek. Voorgesteld wordt om hierbij te kiezen voor het doorrekenen van de componenten 1) eigenaarslasten en 2) onderhoudskosten op basis van het meerjarenonderhoudsplan van de gemeente. De reden dat wordt voorgesteld de component 'stichtingskosten' niet mee te nemen, is dat de beheerders/exploitanten nu eenmaal zitten in het pand waarin zij zitten. Het zou onrechtvaardig zijn om hen ineens te gaan belasten met de stichtingskosten, die voor de ene accommodatie bovendien een stuk hoger zijn dan voor de andere. Hier staat overigens tegenover dat de exploitatiesubsidie aan de andere kant wordt afgebouwd en alleen nog subsidiëring plaatsvindt op basis van de inhoud van de activiteiten (zie hieronder).

4. Wat mag het kosten?

Wanneer de bovenstaande huursystematiek wordt doorgerekend voor de stichting SCCG (De Deel en de Wildacker) leidt dit tot een lagere huursom. Maar aan de andere kant wordt voorgesteld om de exploitatiesubsidie in twee jaar tijd af te bouwen³. Er vindt dan alleen nog subsidiëring plaats voor het beheer bij de wijkcentra.

Voorgesteld wordt om ook - conform de hierboven beschreven huursystematiek - aan de Stichting Sociaal Culturele Accommodaties Riel (SCAR) per 1 januari 2014 huur in rekening te brengen. Dit betreft een huursom van € 13.544,00. De subsidie blijft dan verder tot het einde van deze beleidsperiode van 'Back to Basics' gelijk, weliswaar met indexering vanaf 2014. Bij alle instellingen en organisaties die personeel in dienst hebben,

³ Dit betekent 2/3 van de subsidie in jaar 1, 1/3 van de subsidie in jaar 2 en 0 in jaar 3.

wordt het subsidiebedrag jaarlijks geïndexeerd. In afwachting van het accommodatieonderzoek en de uitwerking daarvan, gebeurde dit voor de stichting SCCG en stichting SCAR nog niet. Beide subsidiebedragen zullen in 2014 worden geïndexeerd. Hiervoor is dekking aanwezig vanuit het budget 'Indexering subsidies'.

De omschakeling in huur- en subsidiesystematiek levert op termijn voor de gemeente een besparing op van € 34.076,00 bij de stichting SCCG en € 13.544,00 bij de stichting SCAR. Ten aanzien van de € 13.544,00 moet worden opgemerkt dat deze middelen door uw raad ook zijn betrokken bij de behandeling van het raadsvoorstel over de uitbreiding (serre) van De Leybron (10 december 2013). Wij wijzen u in dat verband nogmaals op bladzijde 5 van de toelichting op de 4e wijziging van de begroting van baten en lasten 2014 van 10 december 2013.

Los van de Scouting (zie separaat voorstel), wordt in totaal met bovenstaande een besparing op accommodaties gerealiseerd van € 47.620,00 vanaf 2016. Hiermee wordt niet voldaan aan de bezuinigingsopdracht op accommodaties van € 50.000,00. In 2014 zal met dit voorstel € 13.544,00 worden bezuinigd en in 2015 € 31.575,00. Dit betekent dat incidenteel een deel van de taakstellende bezuinigingsopdracht op een andere manier gedekt moet worden.

Bovenstaand voorstel, waarin wordt uitgegaan van een afbouwtermijn van 2 jaar, biedt de wijkcentra de kans om hun Alternatief Voorstel verder uit te werken en nieuwe en bestaande activiteiten in te zetten voor de nieuwe doelgroepen die in het kader van de transitie naar de gemeente over komen. Ditzelfde geldt overigens ook voor de stichting SCAR.

CC Jan van Besouw en Mainframe zijn in deze systematiek voor nu buiten beschouwing gelaten. Aan de accommodatie CC Jan van Besouw zijn hoge eigenaarslasten, hoge onderhoudskosten en (zeer) hoge stichtingskosten verbonden, waardoor toepassing van alle drie opties voor de huursystematiek een erg hoge huursom op zou leveren voor stichting SCAG. Gelet op de aflossing van de leningen en de korting op de subsidie die de stichting SCAG de komende 10 jaar op moet brengen, is het niet wenselijk om in deze periode ook de huursom te verhogen. Voorgesteld wordt dan ook om het CC Jan van Besouw in dit verband buiten beschouwing te laten. Voor Mainframe/Stichting Jong is op verzoek van de commissie Welzijn een aparte notitie opgesteld, zie bijlage.

5. Communicatie en participatie / inspraak

Ons college heeft eerst een principebesluit genomen over de huur- en subsidiesystematiek. Vervolgens hebben gesprekken plaatsgevonden met de besturen van de betreffende accommodaties. Op basis daarvan is door het college een besluit genomen, dat nu aan uw raad voorligt.

6. Vervolgtraject besluitvorming

In de beschikkingen 2014, die voor 31 december 2013 verstuurd moeten worden, is op bovenstaande huur- en subsidiesystematiek al geanticipeerd, uiteraard onder voorbehoud van besluitvorming door uw raad. Hiermee wordt één en ander in 2014 al geëffectueerd.

7. Fatale beslisdatum

Niet van toepassing.

8. Voorstel

1. In te stemmen met het vrijlaten van de gemeentelijke accommodaties in het bepalen van hun verhuurtarieven.
2. In te stemmen met het voorstel de exploitatiesubsidie aan de wijkcentra De Deel en de Wildacker af te bouwen in 2 jaar en (voorlopig) alleen te subsidiëren voor beheer.
3. In te stemmen met de huursystematiek die uitgaat van doorberekening van eigenaarlasten en onderhoudskosten volgens het gemeentelijk meerjarenonderhoudsplan.
4. In te stemmen met het voorstel om per 1 januari 2014 bij de stichting SCAR huur in rekening te brengen conform de huursystematiek in beslispunt 3.
5. In te stemmen met het buiten beschouwing laten van CC Jan van Besouw en Mainframe inzake beslispunt 3.
6. De taakstellende bezuinigingsopdracht van € 50.000,00 op accommodaties in de overgangperiode incidenteel in te vullen door het aanspreken van de AWR.

burgemeester en wethouders van Goirle

mevrouw M.G. Rijdsdorp, burgemeester
de heer J.M. Tromp, secretaris

Agendapunt: 4 A

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17-12-2013;

gelezen het advies van de commissie Welzijn d.d. 14-01-2013;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met het vrijlaten van de gemeentelijke accommodaties in het bepalen van hun verhuurtarieven.
2. In te stemmen met het voorstel de exploitatiesubsidie aan de wijkcentra De Deel en de Wildacker af te bouwen in 2 jaar en (voorlopig) alleen te subsidiëren voor beheer.
3. In te stemmen met de huursystematiek die uitgaat van doorberekening van eigenaarlasten en onderhoudskosten volgens het gemeentelijk meerjarenonderhoudsplan.
4. In te stemmen met het voorstel om per 1 januari 2014 bij de stichting SCAR huur in rekening te brengen conform de huursystematiek in besispunt 3.
5. In te stemmen met het buiten beschouwing laten van CC Jan van Besouw en Mainframe inzake besispunt 3.
6. De taakstellende bezuinigingsopdracht van € 50.000,00 op accommodaties in de overgangperiode incidenteel in te vullen door het aanspreken van de AWR.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 04-02-2014.

, de voorzitter

, de griffier